

Požadavky na dřevěné obaly

Dřevěný obalový materiál, používaný v mezinárodním obchodu (k vývozu zboží do třetích zemí), se v globálním měřítku stal předmětem fytosanitárních požadavků před dvaceti lety. V roce 2002 byl schválen a vydán mezinárodní standard ISPM 15 „Regulace dřevěného obalového materiálu v mezinárodním obchodu“, který tuto problematiku upravuje. Během následujících několika let byly požadavky standardu implementovány většinou zemí napříč kontinenty a staly se důležitou součástí pohybu zboží a také kontrolních mechanismů, které jsou využívány při dovozu a vývozu zboží v jednotlivých zemích. Za dvacet let existence byl standard třikrát revidován a novelizován (naposled v roce 2018).

V Evropě (EU) byly fytosanitární požadavky řešeny v rámci předpisů jednotlivých členských států. Do evropské legislativy byl ISPM 15 zaveden až nařízením 2016/2031 ES a od této doby (nařízení nabylo účinnosti 19. 12. 2019) je (měl by být) přístup členských států jednotný.

V české legislativě (rostlinolékařském zákoně) jsou požadavky na dřevěné obaly uvedeny v § 68 a poslední zásadní změna přichází s nabytím účinnosti výše uvedeného evropského nařízení, tzn. v roce 2019 novelou zákona č. 369/2019 Sb.

Požadavky na výrobu a označování

Tepelně ošetřený dřevěný obalový materiál, který je použit pro vývoz zboží do třetích zemí, musí být označen značkou IPPC. Značka musí odpovídat vzorům, které uvádí vyhláška 6/2020 Sb., (případně standard ISPM 15), a splňovat požadavky na označení. Označení IPPC může být na obalu provedeno vypálením, razítkováním nebo nástřikem přes šablonu, případně natištěním. Značky musí být čitelné, stálé a nepřenosné. Označení nesmí být provedeno

ručně (např. napsáno fixem). Další požadavky uvádějí, že označení by nemělo být provedeno červenou nebo oranžovou barvou. Velikost značky (její rozměry) není nijak stanovena. Značku mohou používat pouze subjekty/osoby, kterým byla značka přidělena při registraci ÚKZÚZ. Ve všech ostatních případech je označování považováno za protiprávní podle zákona 326/2004 Sb., v platném znění a také podle zákona 355/2014 Sb. Podle zákona 355/2014 Sb., o působnosti orgánů Celní správy České republiky v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví z toho důvodu, že logo IPPC ve značce pro označování dřevěných obalů je registrovanou ochrannou známkou a jeho neoprávněné použití tím spadá do kompetence Celní správy.

Pro ošetřování dřevěného obalového materiálu metodou tepelného ošetření (Heat Treatment, HT) platí tyto požadavky – dřevo musí být při ošetření podrobeno procesu, při kterém bude dosaženo minimální teploty 56 °C (měřeno v jádru dřeva) po dobu minimálně 30 minut. Těto teploty musí být dosaženo ve veškerém

Každý dřevěný obal splňující požadavky ISPM 15 musí být důkladně označen Foto Petr Harašta

Ne všechny značky odpovídají požadavkům a některé mohou být i falešné Foto Petr Harašta

dřevě, které je vystaveno uvedené metodě ošetření.

V ČR je pro ošetřování dřevěných obalů využívána pouze tato metoda.

Pozn.: Všichni si musí uvědomit, že pokud je sledována a zaznamenávána teplota ve dřevě při ošetře-

ní pomocí dvou teplotních snímačů (minimální požadavek na vybavení komory technického zařízení) a tato dosahuje stanoveného minima (případně teploty o několik desetín stupně vyšší), není zaručeno, že teplota bude totožná ve všech paletách nebo řezivu v komoře.

Doporučuje se využívat více teplotních snímačů, než uvádí vyhláška 6/2020 Sb., (minimální počet – dva snímače pro sledování teploty ve dřevě), zajistit sledování teploty i v prostoru komory; zahřátí dřeva na teplotu o několik stupňů vyšší, než je minimální

požadavek (56 °C) a ponechat obaly nebo řezivo v komoře delší dobu, než která je uvedena ve vyhlášce 6/2020 Sb. (minimálně 30 minut). Jen tak se lze vyvarovat riziku, které představuje zejména přítomnost živých stadií dřevokazných škůdců v obalech, jež jsou deklarovány jako ošetřené a jsou označeny značkou IPPC.

Současná situace ve výrobě a označování

Rada zemí zareagovala na zhoršení situace v ošetřování a označování dřevěných obalů zpřísněním kontrol a opatření. Pokud kontrola zjistí, že obaly neodpovídají dovozním požadavkům, využívá zejména možnost vrátit zásilku obsahující dřevěné obaly do země vývozu. Zásadním problémem je přítomnost živých stadií škůdců ve dřevě obalů a primárním ukazatelem rizika může být pouze výletový otvor po škůdci. Dřevo obalů nesoucí známky napadení je přísně kontrolováno a při zjištění přítomnosti škůdce je zásilka, většinou kompletní, vrácena do země původu na náklady vývozce.

(Pokračování na str. 32)

Takhle chutná kvalita!

JEČMEN JARNÍ SLADOVNICKÝ

AMIDALA

- ✓ vysoký výnos zrna
- ✓ unikátní sladovnická jakost
- ✓ ranost
- ✓ pevné zdraví

NOVINKA 2023

Vykupují

- ✓ SLADOVNY SOUFFLET ČR a.s. jako preferovanou odrůdu
- ✓ ČESKOMORAVSKÉ SLADOVNY a.s.

V ověřování

- ✓ u PLZEŇSKÉHO PRAZDROJE a.s.

MANTA

- ✓ vysoký výnos zrna v rámci odrůd pro ČP
- ✓ špičková sladovnická kvalita
- ✓ velmi dobré zdraví

Vykupují sladovny:

- ✓ PLZEŇSKÝ PRAZDROJ a.s.
- ✓ ČESKOMORAVSKÉ SLADOVNY a.s.
- ✓ DRUŽINA spol. s r.o., Sladovna Tábor, Sladovna Měno
- ✓ Sladovna a Pivovar Ferdinand, s.r.o.
- ✓ Kolínská Sladovna s.r.o.

a další

ČESKÉ PIVO

Kvalitní certifikované osivo k dostání u všech významných osivařských firem v ČR.

f Saaten-Union CZ

SAATEN-UNION CZ

www.saaten-union.cz

**SAATEN
UNION**
Züchtung ist Zukunft

Požadavky ...

(Dokončení ze str. 31)

ÚKZÚZ důrazně apeluje na všechny výrobce a uživatele dřevěných obalů (především vývozce), aby věnovali pozornost dřevěným obalům zejména z hlediska plnění požadavků na jejich ošetřování a označování dle platných předpisů a standardů, vyhnou se tak značným problémům a finančním ztrátám, které dosahují i stovky tisíc korun. Vývozcům doporučujeme proškolení personál, který zajišťuje balení a expedici zboží přepravovaného prostřednictvím dřevěných obalů.

V poslední době je řešena zejména čitelnost značek umístěných na obalech. Označení na

obalech mnohdy nebývá dostatečně čitelné, a to při použití všech způsobů označování. Značky jsou tzv. nedopálené nebo přepálené; v případě použití razítka je to zejména nečitelnost (nedostatečné otřetí na méně rovném povrchu, „rozpití“ barvy na dřevě). Značkám pak chybí části orámování nebo jsou písmena a čísla nečitelná. Takové označení na dřevěném obalu, který doputuje do cílové země, je řešeno jako neodpovídající požadavkům standardu ISPM 15 nebo dovozním požadavkům cílové země.

V souvislosti se zhoršenou situací při výrobě, ošetřování a označování dřevěných obalů se značení v zemích dovozu více a důsled-

něji kontroluje a někdy i sebe-menší odchylka může být předmětem reklamace. V poslední době se v notifikacích o zadržení zásilek uvádí jako jeden z důvodů právě nečitelnost značky IPPC na dřevěném obalu. Pokud vývozcé nakoupí dřevěný obal s nečitelnou značkou, v podstatě tím akceptuje nedostatek dřevěného obalu ze strany dodavatele. Když pak následně takový obal použije k vývozu zboží, musí počítat s rizikem, kterému se vystavuje – zadržení nebo vrácení zásilky zpět do země/místa vývozu.

ÚKZÚZ opakovaně upozorňuje odběratele/uživatele dřevěných obalů, aby věnovali pozornost označování dřevěných obalů značkou IPPC a akceptovali pouze dostatečně a správně označené obaly!

Subjektům, které jsou oprávněné provádět označování uve-

dené v článku 96 nařízení (EU) 2016/2031 a opravovat dřevěný obalový materiál v souladu s článkem 97 nařízení (EU) 2016/2031, vydaným v souladu s článkem 98 odst. 1 nařízení (EU) 2016/2031, § 68 odst. 1, písm. a) zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči, ve znění pozdějších předpisů, vyhlášky č. 6/2020, o ošetřování nebo označování dřevěného obalového materiálu, dřeva nebo jiných předmětů bylo vydáno oprávnění, které není časově omezeno. U takových oprávnění není třeba obnovovat/prodlužovat jejich platnost, jak tomu bylo před platností výše uvedených předpisů

O dřevěné obaly se zajímá také EUROPOL

ÚKZÚZ již v minulosti několikrát informoval zainteresované subjekty o problému neoprávně-

ného označování dřevěného obalového materiálu, případně falšování dokladů nebo značek IPPC pro označování tohoto materiálu. Stejným problémem se také jeví nedostatečné ošetřování dřevěných obalů podle požadavků standardu ISPM 15 nebo jeho úplná absence. ÚKZÚZ vyzývá vývozce k obezřetnosti při požadavcích ošetřování a označování obalů, upozorňoval na potřebu důkladné kontroly takových obalů a dokladování správného ošetření ze strany výrobců obalů. Nadále se tak můžeme setkat s nelegálním počínáním některých osob. To se však neděje jen v naší republice, ale i dalších nejen evropských zemích.

Protože se situace globálně zlepšuje, dostávají se dřevěné obaly také do zorného pole EUROPOLU, který se nelegální činnosti i v oblasti dřevěných obalů

zabývá. Jsou zjišťovány rozsáhlé skupiny osob a společností, které záměrně zanedbávají povinnosti ošetřovat dřevěné obaly, padělají doklady a udělují patřičná oprávnění bez splnění stanovených požadavků.

Předpokládá se, že budou ze strany EUROPOLU, nebo dalších orgánů podnikány společné akce nejen za účelem zvýšení povědomí, ale také zjišťování rozsahu výše popisovaných aktivit na území evropských států. ÚKZÚZ je připraven se do této činnosti zapojit a poskytnout relevantní informace, aby se problematika používání dřevěných obalů v mezinárodním obchodu stala udržitelnější, než v současné době je.

Ing. Petr Harašta, Ph.D.
Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

Účinně proti plevelům v obilninách

V současných podmínkách hospodaření dochází k posunům ve výskytu zejména plevelných trav. Mění se zastoupení jednotlivých druhů, stoupá jejich škodlivost a vyvíjí se rezistence k řadě účinných látek. Velký význam sehrávají nejvíce zastoupené chundelka metlice, lipnice roční a oves hluchý. Rozšiřuje se výskyt mrvky myší ocásek, etabloují se sverepy, jílky a košťavo-jílky.

Tato skutečnost vyžaduje dokonalé sledování plevelných společenstev a volbu správné herbicidní strategie.

Proti chundelce metlici Husar® Star

Proti chundelce metlici, lipnici roční a citlivým jílům je určen Husar® Star s registrací pro použití v ozimé pšenici, ozimém žitě a ozimém tritikale v dávce 0,3 kg/ha v kombinaci se smáčedlem Mero® v dávce 1 l/ha. Gra-

Sekator® Plus vysekne dvouděložné plevele

Sekator® Plus je určený pro samostatné použití v dávce 0,6 l/ha proti širokému spektru plevelů včetně pcháče osetu, merlíků, chrpy polní, hluchavek, violek, rozrazilů, opletky obecné a máku vlnitého. Potlačuje ježatku kuří nohu v jarních obilninách. Tento herbicid obsahuje kromě sulfonylmočoviny růstovou účinnou látku. Velmi důležitá je účinnost

chundelky metlice, lipnice roční, ježatky kuří nohy, psárky polní, ova hluchého, jílky, sverepů a mrvky myší ocásek. Potlačuje výdrol ječmene v počátečních růstových fázích. Trávy jsou nejcitlivější do konce odnožování. Sverepy a jílky jsou citlivé do fáze 3–5 listů. Z dvouděložných plevelů jsou citlivé zejména ptačinec prostřední, heřmánkovité a brukvovité plevele, výdrol řepky, slunečnice a máku, mák vlnitý a kamejka rolní.

s herbicidy proti dvouděložným plevelům.

Účinně proti mrvce myší ocásek

Mrvka myší ocásek je nejcitlivější do konce odnožování. V praxi doporučujeme použít Incelo® v plné dávce 0,333 kg/ha se smáčedlem BioPower®. V případě kalamitního výskytu je třeba vždy použít maximální registrovanou dávku samostatně nebo podle potřeby kombinovat

po obnovení vegetace v době, kdy jsou vzešlé a aktivně rostou, optimálně do 3–5 listů velikosti. Pokud použijeme v praxi herbicid Incelo®, je nutná vždy plná dávka 0,333 kg/ha se smáčedlem BioPower®. Pokud se sverepy vyskytují na podzim, je třeba zahájit ochranu již v této době herbicidem Cadou® v plné dávce 0,5 l/ha nebo použít kombinaci podobně jako u mrvky myší ocásek. Tato dávka velmi účinně potlačuje výskyt sverepů

o mezidruhové křížence jílku a košťavy s různou citlivostí k herbicidům. V polních podmínkách se následně mohou křížit a vznikají tak obtížné hubitelné populace trav. Na základě současných znalostí lze konstatovat, že odrůdy typu jílku mnohokvětého jsou citlivější k sulfonylmočovinám a lze je v počátečních růstových fázích regulovat herbicidem Incelo® v dávce 0,333 kg/ha + 1 l/ha BioPower®. V případě odrůd

Na podzim neošetřené plochy s výskytem mrvky myší ocásek budou vyžadovat včasný zásah v jarním období, výskyt listopad 2022

Foto Josef Suchánek

Kombinace 0,2 l/ha Cadou + 0,5 l/ha Cougar Forte je základem úspěšné regulace mrvky myší ocásek, v jarním období stačí „dodržet“ herbicidem Incelo, účinnost listopad 2022

Foto Josef Suchánek

Kombinace 0,2 l/ha Cadou + 0,5 l/ha Cougar Forte potlačuje růst sverepů již v podzimním období, účinnost listopad 2022

Foto Josef Suchánek

Věnujte pozornost výskytu košťavo-jílků před otevřením jarní vegetace, výskyt listopad 2022

Foto Josef Suchánek

nulovaná formulace tohoto herbicidu umožňuje flexibilní použití buď s tímto smáčedlem, nebo v kombinaci s kapalným hnojivem DAM 390. Husar® Star hubí velmi dobře i oves hluchý, pokud je v době aplikace vzešlý. Mezi široké spektrum citlivých dvouděložných plevelů patří kromě běžných plevelů také hluchavky, konopice, kakosty, rozrazil, violky, zemědělský lékařský a výdrol řepky, slunečnice a máku. Použití herbicidu Husar® Star je bez omezení v pásmech II. stupně ochrany povrchových a podzemních vod a na svazích.

proti výdrolu kulturních plodin včetně ALS tolerantních, zejména řepky, máku a slunečnice. Herbicid je velmi vhodný pro ošetření obilnin v osevním postupu s Conviso® Smart cukrovkou. Je antirezistentním řešením řady plevelů včetně merlíků a účinkuje proti plevelným řepám a regenerovaným zbytkům řepy. Volbou pro ošetření bez omezení je herbicid Sekator® OD, který lze doporučit i do kombinací s herbicidy proti travám.

Proti travám se specialistou

Incelo® hubí velmi široké spektrum jednoletých trav včetně

Herbicid Incelo® se aplikuje v dávce 0,2–0,333 kg/ha podle spektra trav vždy se smáčedlem BioPower® v dávce 1 l/ha. Herbicid je určen pro jarní postemergentní ošetření ozimé pšenice, ozimého žita a ozimého tritikale od začátku odnožování až do fáze 2. kolénka. Na jaře je nutné aplikovat krátce po obnovení růstu plevelů a ustálení teplot. Na lokalitách se silným výskytem trav, na těžkých, humózních a silně sorpčních půdách doporučujeme použít maximální registrovanou dávku. Herbicid je určen pro samostatnou aplikaci nebo do kombinací

s herbicidem Sekator® OD v dávce 0,1–0,12 l/ha nebo Husar® Star 0,1 kg/ha. Pokud se mrvka myší ocásek vyskytuje na podzim, je velmi důležité zahájit ochranu již v této době kombinací 0,2 l/ha Cadou® + 0,5 l/ha Cougar® Forte. V jarním období pak následně použít Incelo®. Tento systém ošetření je velmi spolehlivým a antirezistentním řešením této nově nastupující trávy.

Proti sverepům v systému regulace

Jarní aplikace proti sverepům musí být provedena co nejdříve

pů, které jsou pak citlivější k jarním herbicidům. Sled podzimní a jarní aplikace proti travám naplňuje antirezistentní strategii v podobě střídání účinných látek s rozdílným mechanismem působení.

Zaplevelující košťavo-jílky začínají být problémem

Košťavo-jílky, které se pěstují na orné půdě z produkčních a mimoprodukčních důvodů, následně zaplevelují kulturní plodiny v osevním postupu, zejména ozimé obilniny. Následná herbicidní ochrana proti nim je složitá, protože se jedná

typu košťavy rákosovité nebo směsných a zkřížených populací se v pokusech osvědčila kombinace Incelo® v dávce 0,333 kg/ha + 1 l/ha BioPower® + 0,1 kg/ha Husar® Star. Spolehlivost ošetření je závislá na odolnosti těchto populací k herbicidnímu ošetření.

Používejte přípravky na ochranu rostlin bezpečně. Před použitím si vždy přečtěte označení a informace o přípravku. Respektujte varovné věty a symboly.

Ing. Josef Suchánek
Bayer s. r. o., Praha